

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Πάνος Βλαγκόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Πέτρος Βούβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ΠΑΜΑΚ
Νίκος Βούρδουλας, υποψήφιος διδάκτορας, ΕΚΠΑ
Ασπασία (Σίσσυ) Θεοδοσίου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων
Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΠΕ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Πάυλος Κάβουρας, Καθηγητής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Ελένη Καλλιμοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ΠΑΜΑΚ
Λίνα Κουκούλη, υποψήφια διδάκτορας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΑΠΘ
Λέανδρος Κυριακόπουλος, μεταδιδακτορικός ερευνητής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Βασιλική Λαλιώτη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Εύα Ματσίγκου, ανεξάρτητη ερευνήτρια / performer
Πάνος Πανόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο
Αιγαίου
Άννα Παπαέτη, μουσικολόγος / ερευνήτρια
Μαρία Παπαπαύλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Νίκος Πουλάκης, ΕΔΙΠ, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Παναγιώτης Πούλος, Λέκτορας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Ευαγγελία Σπυράκου, ΕΕΠ, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ΠΑΜΑΚ
Λελούδα Στάμου, Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ΠΑΜΑΚ
Δανάη Στεφάνου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΑΠΘ
Ιωάννης Τσιουλάκης, Senior Lecturer, Queen's University Belfast
Κώστας Χάρδας, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΑΠΘ
Τάσος Χαψούλας, Καθηγητής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ

* Περιλήψεις εισηγήσεων | Βιογραφικά σημειώματα ομιλητών: <https://tinyurl.com/abstracts-cvs>

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Η διημερίδα θα πραγματοποιηθεί μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης και θα μεταδοθεί ζωντανά από το κανάλι του Εργαστηρίου Ανθρωπολογίας και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας (ΕΚΠΑ) στο Youtube.

Μέσω της προεγγραφής αποστέλλεται σύνδεσμος για σύνδεση στη διαδικτυακή πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης της διημερίδας.

Προεγγραφές έως 09.10.2020: <https://forms.gle/mxDaGmCYRwX4F64i9>

Ζωντανή μετάδοση: <https://tinyurl.com/ethnomuslab>

Επικοινωνία: ethnomus.lab@gmail.com

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

Μουσική, επιτέλεση και νέες υποκειμενικότητες

10-11 Οκτωβρίου 2020

Εργαστήριο Εθνομουσικολογίας και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας
Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
&
Εργαστήριο Κριτικής Μουσικής Έρευνας
Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ΠΑΜΑΚ

Η διημερίδα θα πραγματοποιηθεί μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης
Προεγγραφές έως 09.10.2020: <https://forms.gle/mxDaGmCYRwX4F64i9>
Ζωντανή μετάδοση: <https://tinyurl.com/ethnomuslab>
Επικοινωνία: ethnomus.lab@gmail.com

ΜΟΥΣΙΚΗ, ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΕΣ

Η μουσική ως «τεχνολογία του εαυτού» (DeNora 2004) διαπλέκεται στις διαδικασίες παραγωγής ταυτίσεων και ταυτοτήτων με πολλαπλούς τρόπους. Επιστρατεύεται συνειδητά από τα υποκείμενα για να κατασκευάσει επιθυμητές εκδοχές του εαυτού οι οποίες προβάλλονται και επιτελούνται στο παρόν και στο μέλλον, αλλά και για να ανακαλέσει και να αναπλάσει δημιουργικά τη μνήμη παρελθοντικών εμπειριών και καταστάσεων που δομήθηκαν και διαμορφώθηκαν αρχικά μέσω της μουσικής. Από αυτήν την οπτική, η μουσική βρίσκεται σε μια σχέση συνεχούς έντασης με το κοινωνικό υποκείμενο. Μέσω αυτής της έντασης αναδύονται μουσικές και αισθητικές υποκειμενικότητες, καθώς και μορφές κοινωνικότητας. Τα μουσικά «έργα» και οι επιτελέσεις τους, είτε ως ηχητικές οντότητες είτε ως *μουσικά συναρθρώσεις* (musical assemblages) ετερόκλητων υλικών, εκφράζουν αλλά και κινητοποιούν τα υποκείμενα, επιδρούν πάνω σε αυτά και ελέγχουν την κοινωνική τάξη.

Η μουσική όμως λειτουργεί και σε άλλα επίπεδα, όπως για παράδειγμα σε αυτά του σώματος και του συναισθήματος, ως μια μορφή (συν-)κίνησης. Ο ήχος της συνιστά μια «δύναμη δόνησης» (vibrational force, βλ. Goodman 2012) που παρασύρει (entrains) το σώμα πολλές φορές με τρόπο ανεξέλεγκτο, παραβιάζοντας και καταλύοντας τις όποιες «ασφαλείς» οριοθετήσεις μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού εαυτού, ιδιωτικού και δημόσιου, ατομικού και συλλογικού (Cusick 2013). Υπό αυτό το πρίσμα, αποκαλύπτονται όψεις της μουσικής πέρα από την προνομιακή οπτική ενός «φιλελεύθερου υποκειμένου», δηλαδή ενός ενδυναμωμένου υποκειμένου με εμπρόθετη δράση και δυνατότητες επιλογών κατά τη μουσική επιτέλεση (Born 2013). Οι νέες μορφές υποκειμενικότητας που εντοπίζονται μέσω αυτής της προσέγγισης αποτελούν πρόκληση για όλους τους κλάδους των μουσικών σπουδών (ιστορική και συστηματική μουσικολογία, εθνομουσικολογία, μουσική εκπαίδευση κ.λπ.), καθώς και για την οριοθέτηση των επιμέρους επιστημολογιών τους.

Οι υποκειμενικότητες δομούνται μουσικά μέσα από ένα ευρύ φάσμα «μουσικοτροπίας» που περιλαμβάνει τη μουσική δημιουργία, τη μουσική πράξη, την ακρόαση, τη μουσική πρόσληψη, το μουσικό κείμενο και το λόγο για τη μουσική. Η επιτέλεση της μουσικής, ως μορφή συλλογικής, συν-κινητικής και ενσώματης κοινωνικής δράσης, αποτελεί ένα ιδιαίτερα πρόσφορο πεδίο για τη συγκρότηση και το μετασχηματισμό υποκειμενικότητων, δι-υποκειμενικότητων και των μεταξύ τους σχέσεων. Η αναλυτική προσοχή στη μουσική επιτέλεση επιτρέπει να αφουγκραστούμε τους μηχανισμούς και τις τροπικότητες των σχέσεων αυτών. Η προσέγγιση της μουσικής μέσα από το πρίσμα της θεωρίας της επιτέλεσης, ειδικότερα, αναδεικνύει τη μουσική ως διαδικασία μέσα από την οποία οι εμπλεκόμενοι (μουσικοί, συνθέτες, κοινό, ερευνητές κ.λπ.) παράγουν νοήματα, κατανοούν τον κόσμο και τη θέση τους μέσα σε αυτόν, επιβεβαιώνουν δεσμούς και διεκδικούν νέες μορφές κοινωνικότητας. Με εργαλείο τον αναστοχασμό και πρόθεση να υπερβούμε τα όρια μεταξύ υποκειμένου και αντικειμένου έρευνας, οι επιτελέσεις μας εγγράφονται επίσης στο ευρύ φάσμα της μουσικοτροπίας και μας συγκροτούν ως ερευνητές, μουσικούς, παιδαγωγούς, και, εντέλει, ως ιστορικά και κοινωνικά υποκείμενα.

Η μουσική επιτέλεση και οι υποκειμενικότητες που την ορίζουν δεν υφίστανται στο κενό. Οι διαφορετικές μουσικές κουλτούρες που συνιστούν ερευνητικά πεδία κινητοποιούνται με πολύ διαφορετικούς τρόπους και μέσω διαφορετικών υλικών κατά τη διαδικασία συγκρότησης του εαυτού. Πώς ορίζεται η σχέση αυτών των μηχανισμών και της παραγωγής υποκειμενικότητων; Τι είδους υποκειμενικότητες παράγουν οι μουσικές εμπειρίες, οι μουσικοί λόγοι, οι ερευνητικές, διανοητικές και εκπαιδευτικές γενεαλογίες της μουσικής; Σε ποια κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια εντάσσονται αυτές οι υποκειμενικότητες και ποια είναι τα πολιτικά διακυβεύματα που τις χαρακτηρίζουν σε κάθε περίπτωση; Πώς επιτελούνται μουσικά οι υποκειμενικότητες αυτές και πώς βοηθά η επικέντρωση στην επιτέλεση για να τις ερμηνεύσουμε; Υπάρχει ανάγκη κριτικής επανεκτίμησης της ίδιας της έννοιας της επιτέλεσης αναφορικά με τον αυθόρμητο συσχετισμό της με την έννοια της ενσωμάτωσης; Πώς θα μπορούσε μια τέτοια επανεκτίμηση να δώσει το έναυσμα για μια κριτική αναδιαπραγμάτευση της έννοιας της κειμενικότητας στο πλαίσιο της αναζήτησης μεθοδολογικών εναλλακτικών;

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πέτρος Βούβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ΠΑΜΑΚ
Ελένη Καλλιμοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ΠΑΜΑΚ
Βασιλική Λαλιώτη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Νίκος Πουλάκης, ΕΔΙΠ, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Παναγιώτης Πούλος, Λέκτορας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

1^η ΗΜΕΡΑ: Σάββατο 10.10.2020

09.30-09.45 Έναρξη – Χαιρετισμοί

Αχιλλέας Χαλδαιάκης, Κοσμήτορας Φιλοσοφικής Σχολής, ΕΚΠΑ
Αναστασία Γεωργάκη, Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ
Πέτρος Βούβαρης, Διευθυντής Εργαστηρίου Κριτικής Μουσικής Έρευνας, ΠΑΜΑΚ

9.45-10.00 Εισαγωγική τοποθέτηση

Πάυλος Κάβουρας, Διευθυντής Εργαστηρίου Εθνομουσικολογίας και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας, ΕΚΠΑ

10.00-11.00 1^η συνεδρία

Συντονιστής: Κώστας Χάρδας

μικρά σχόλια πάνω στην αποικιοποίηση της (μουσικής) δημιουργικότητας από τον νεοφιλελευθερισμό

| Παναγιώτης Κανελλόπουλος

‘Μουσικά όνειρα’ στον κυβερνοχώρο και νέα επιτελεστικά υποκείμενα | Βασιλική Λαλιώτη

Διάλειμμα 20’

11.20-12.20 2^η συνεδρία

Συντονιστής: Ιωάννης Τσιουλάκης

Μουσική επιτέλεση: υποκειμενικότητα, εργασιακά καθεστώτα και συναισθηματική εργασία

| Ασπασία (Σίσσυ) Θεοδοσίου

Τραγουδώντας τον τρόπο: μουσική, μαρτυρία και υποκειμενικότητα | Άννα Παπαέτη

Διάλειμμα 20’

12.40-13.40 3^η συνεδρία

Συντονιστής: Πάνος Πανόπουλος

ανθεκτικές προτομές και εύθραυστα αγγεία | Εύα Μανισίγκου

Παίζοντας ιστορία (θεσιακές επιτελέσεις ανάμεσα στην ιστοριογραφία και την καλλιτεχνική έρευνα)

| Δανάη Στεφάνου

2^η ΗΜΕΡΑ: Κυριακή 11.10.2020

09.30-11.00 4^η συνεδρία

Συντονίστρια: Δανάη Στεφάνου

Πολλαπλές υποκειμενικότητες / κατακερματισμένο υποκείμενο: Η δυναμική διαμόρφωση ταυτοτήτων

ως δομική συνθήκη στο μουσικό δράμα Die Hamletmaschine (W. Rihm, 1986) | Λίνα Κουκούλη

Μουσική, κινηματογράφος, επιτέλεση: νέες μορφές, νέες υποκειμενικότητες | Νίκος Πουλάκης

Μουσική, περφόρμανς και κουήρ υποκειμενικότητες: θεωρητικοί και μεθοδολογικοί προβληματισμοί

| Νίκος Βούρδουλας

Διάλειμμα 20’

11.20-12.20 5^η συνεδρία

Συντονιστής: Τάσος Χαφούλας

Συλλέκτες – Συλλογές - Σύλλογοι: Βίες, Βίοι του Δημοτικού | Πάνος Βλαγκόπουλος

Βυζαντινή Μουσικολογία και Εθνομουσικολογία: Μεθοδολογικά εργαλεία για τη μελέτη της σύγχρονης

ψαλπικής επιτέλεσης | Ευαγγελία Σπυράκου

Διάλειμμα 20’

12.40-13.40 6^η συνεδρία

Συντονιστής: Λεάνδρος Κυριακόπουλος

Μουσική, Ήχος και Υποκειμενικότητα στα κείμενα των ισλαμιστών μουσικιστών | Μαρία Παπαπαύλου

Η μουσική ως ταυτότητα από τη γέννηση ως το τέλος | Λελούδα Στάμου

14.00-15.00 Στρογγυλό τραπέζι – Συζήτηση

Πάυλος Κάβουρας | Πέτρος Βούβαρης | Παναγιώτης Πούλος | Ελένη Καλλιμπούλου